

1. Kan de provincie -in het kader van interbestuurlijk toezicht - een rol spelen door bijvoorbeeld een vorm van een aanwijzing of iets dergelijks te geven, of specifieke informatie op te vragen?

Antwoord:

Vanuit het interbestuurlijk toezicht kan geen aanwijzing worden gegeven. Alleen in de Wet Ruimtelijke ordening is sprake van een reactieve aanwijzing. Deze wet staat echter los van het interbestuurlijk toezicht. De provincie of het rijk kan gebruik maken van een reactieve aanwijzing wanneer ze bezwaren hebben tegen een deel van het vastgestelde bestemmingsplan of projectbesluit of als zij de geldende bestemming willen handhaven.

Vanuit het interbestuurlijk toezicht kan de provincie wel informatie opvragen, maar dan moeten er signalen zijn dat er iets niet goed gaat. Die signalen zijn er op dit moment niet.

2. Heeft het provinciebestuur instrumenten om de voorbereidingen en besluiten die door de gemeente Zeewolde worden genomen over de Hyperscale datacenters in Zeewolde te beïnvloeden? Welke zijn dit?

Voor de komst van het datacenter past de gemeente Zeewolde het bestemmingsplan aan. Provinciale beïnvloeding daarvan kan met de instrumenten die in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) zijn opgenomen.

In het algemeen gaat het om de volgende Wro-instrumenten, welke enkel zijn bedoeld om de provinciale belangen goed te behartigen:

1. Provinciale planologische verordening (hierin kan de provincie instructies/opdrachten aan gemeenten geven om iets te regelen en/of te motiveren in een bestemmingsplan)
2. Proactieve aanwijzing (het houdt in dat de provincie een specifieke opdracht aan een gemeente kan geven om iets in een bestemmingsplan te gaan regelen)
3. Inpassingsplan (het is een provinciaal bestemmingsplan om een project van provinciaal belang planologisch mogelijk te maken)
4. Reactieve aanwijzing (hiermee kan de provincie (GS) onderdelen uit een gemeentelijk bestemmingsplan halen als deze in strijd zijn met een provinciaal belang. GS kunnen zo'n reactieve aanwijzing geven als zij zienswijzen tegen het ontwerp bestemmingsplan heeft ingediend en de gemeenteraad niet aan die zienswijze tegemoet is gekomen, en als de gemeenteraad het bestemmingsplan gewijzigd vaststelt en die wijzigingen niet zijn ingegeven door de zienswijze van GS)

Het initiatief voor het datacenter is via het kanaal van internationale acquisitie direct bij de gemeente gekomen. Op het moment dat de initiatiefnemer van datacenter zich bij de gemeente heeft gemeld was er geen sprake van een provinciaal belang m.b.t. datacenters. Dat houdt in dat inzet van de eerste 3 instrumenten niet in de rede ligt.

De plannen zijn beoordeeld vanuit de reeds gedefinieerde belangen zoals: het verstedelijkingsbeleid, landschap, water.

In het geval van het datacenter heeft de gemeente bij de totstandkoming van haar plannen de provincie op meerdere momenten geraadpleegd.

De gemeente heeft een vooroverleg gevoerd met de provincie. Nadat de provincie op het voorontwerp bestemmingsplan heeft gereageerd (in de vorm van een vooroverlegreactie), heeft de gemeente ook gebruik gemaakt van de mogelijkheid om het vooroverleg te verlengen. Deze verlenging had namelijk als doel om tot een kwalitatief goed ontwerpbestemmingsplan te komen dat alle aspecten van provinciale belangen op de juiste manier adresseert. Door aan de voorkant met provinciale experts te overleggen en de gevraagde aanpassingen in het ontwerpbestemmingsplan door te voeren, heeft de gemeente het risico op een reactieve aanwijzing geminimaliseerd.

Meer informatie over de ruimtelijke procedure die door Zeewolde is gevolgd kunt u lezen in de PS-mededeling #2854712 (LIS d.d. 25-11-2021).

3. Is er sprake van beleid of maatregelen in de casus van het Hyperscale datacenter Zeewolde om ondermijning of ongewenste verrijking door grondspeculatie te voorkomen? Zo ja, hoe wordt dit gedaan?

De gemeente Zeewolde heeft op de gronden van het gehele plan een voorkeursrecht gevestigd. Met dit instrument verstevigt de gemeente haar positie op de grondmarkt en gaat grondspeculatie tegen.

Zie: [Staatscourant 2020, 59356 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](#)

Het vestigen van een voorkeursrecht geeft aan de overheid die dat voorkeursrecht heeft gevestigd (in dit geval de gemeente) het eerste recht van koop. Besluit een eigenaar tot verkoop dan moet hij de grond eerst aan die overheid aanbieden en kan hij dus niet direct de grondmarkt op. De overheid beslist of zij de grond al dan niet wil kopen.

Een gemeente kan een voorkeursrecht vestigen, maar ook een provincie of het rijk kan dat doen. Een voorkeursrecht wordt gevestigd door de gronden aan te wijzen waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten van toepassing zijn. Voor aanwijzing komen alleen gronden in aanmerking waaraan een niet-agrarische bestemming is toegekend of toegedacht.

Bepalingen over de procedure zijn te vinden in de Wet voorkeursrecht gemeenten. ([wetten.nl - Regeling - Wet voorkeursrecht gemeenten - BWBR0003391 \(overheid.nl\)](#))

4. Klopt het dat er geen Bibob toets is gedaan door de gemeente Zeewolde?
5. Kan de provincie -indien de gemeente dit nalaat- in de plaats treden van de gemeente en zelf een Bibob toets doen of aanvragen?

Provincies en gemeenten kunnen -net als o.a. het Rijk en waterschappen- een Bibob onderzoek doen. Dat kan bijvoorbeeld bij een vergunning- of subsidieaanvraag, een vastgoedtransactie of een overheidsopdracht.

De betreffende overheidsinstantie (bv de provincie of gemeente) moet dan wel zelf bevoegd zijn om te besluiten op die vergunning- of subsidieaanvraag, partij zijn bij de vastgoedtransactie of degene zijn die de overheidsopdracht verstrekt.

In de plaats treden van is niet mogelijk.

De Wet Bibob kent een strenge geheimhoudingsplicht; het uitgangspunt daarbij is dat niemand Bibob informatie mag delen, tenzij de Wet Bibob dat expliciet toestaat.